

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Pálfi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pálfi Nándor pártfogó ügyvéd) által képviselt felperes neve **(felperes címe)** felperesnek - a ... jogtanácsos által képviselt alperes neve **(alperes címe)** alperes ellen személyiségi jog megsértése és sérelemdíj megfizetése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2018. május 8. napján meghozott 21.P.22.093/2017/31. számú ítélete ellen a felperes részéről 32/F/1. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 12.500 (tizenkétezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 40.000 (negyvenezer) forint fellebbezési illetéket és a felperest képviselő pártfogó ügyvéd másodfokú munkadíját a felperes költségmentessége folytán az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes módosított keresetével annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2017. március 2-án kelt, a B. Megyei Kormányhivatal K.-i Járási Hivatal részére írt 30.514/3596-1/2017. számú levele második bekezdésével megsértette a jóhírnévhez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy azt állította, miszerint a felperes a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bvtv.) 178. § (1)-(4) bekezdése alapján 2017 januárjában intézeten kívüli látogatófogadást kérelmezett, amely parancsnoki mérlegelés alapján elutasításra került. Megsértette továbbá az alperes a méltóságát azzal, hogy a gyermekekkel való intézeten kívüli kapcsolattartás lehetőségét elhallgatta. Kérte az alperes kötelezését 500.000 forint sérelemdíj és késedelmi kamatai, továbbá a perköltség megfizetésére. Keresete ténybeli alapjaként előadta, hogy 2007. szeptember 19-e óta szabadságvesztés büntetését tölti, 2016. december 12-től az alperesi bv. intézetben. Fogvatartásának időszaka alatt gyermekeivel személyesen 16 alkalommal, utoljára 2013-ban találkozott, mert az ehhez szükséges utazási költségeket nem tudják biztosítani. A gyermekeivel való kapcsolattartás megváltoztatása iránt kérelmére indult eljárásban az alperes az említett válaszfelében azzal, hogy nem jelölte meg pontosan a látogató személyét, azt a hamis látszatot keltette, hogy a parancsnoki mérlegelés alapján visszautasított intézeten kívüli látogató alatt a gyermekeket kell érteni, holott a gyermekekkel való személyes kapcsolattartás céljából az

alpereshez kérelmet nem is terjesztett elő. Az alperes a konkrét kérdésre nem válaszolt, nem nyújtott teljes körű tájékoztatást, mert a kapcsolattartás lebonyolításának helyére nézve csak a 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 101.-102. §-ának rendelkezéseit jelölte meg, a látogató bv. intézeten kívüli fogadását szabályozó 105. §-át azonban nem. Álláspontja szerint az alperes a gyámhivatal döntését jelentősen befolyásolta, mert egyrészt olyan tényről számolt be, ami hamis színben tüntette fel a felperest, másrészt pedig a nem teljes körű tájékoztatással megfosztotta attól a lehetőségtől, hogy a gyámhivatal mérlegelje az intézeten kívüli személyes kapcsolattartás engedélyezését. Ennek következtében a gyámhivatal a kapcsolattartást illetően téves következtetésre jutott.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Azzal védekezett, hogy a felperes személyiségi jogát nem sértette, a gyámhivatal általános kérdéseket tett fel a fogvatartottak és gyermekeik közötti személyes találkozás lebonyolításának lehetőségeire, amelyre megfelelően tájékoztatta az ezt szabályozó jogszabályi rendelkezésekről. Az intézeten kívüli kapcsolattartás lehetőségét nem hallgatta el, mert a gyámhivatal nem intézett olyan megkeresést az alpereshez, ami a kapcsolattartást a gyámhivatal hivatali helyiségére korlátozta volna. Erre egyébként csak a gyámhivatal ilyen irányú döntése esetén van lehetőség, de még engedélyezés esetében sem köteles az alperes a felperes eltávozását engedélyezni. Hangsúlyozta, hogy a felperes 2013. óta az alperes felelősségi körén kívül eső okból, azért nem tartja gyermekeivel a kapcsolatot, mert ők a fogvatartás helyétől távol élnek.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest az alperes részére 50.000 forint perköltség 15 napon belüli megfizetésére, valamint rendelkezett arról, hogy a le nem rótt 60.000 forint kereseti illetéket és a felperes pervesztessége folytán pártfogó ügyvédjének munkadíját az állam viseli.

Az ítélet indokolásában idézte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:42. § (1) bekezdését, 2:43. § d) pontját, 2:45. § (2) bekezdését, 2:51-53. §-ait. Abból indult ki, hogy a jóhírnévhez fűződő jog sérelmét a személyt érintő olyan közlés valósíthat meg, ami tényállást fejez ki, objektív valótlan és alkalmas az érintett értékelésének, társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására. A jóhírnév-rontás sajátos esetben elhallgatás útján is megvalósítható, ha a valóságot a tények megtévesztő csoportosítása, egyes tényállási elemek elhallgatása útján vagy rejtett utalásokkal, félreérthető megfogalmazással hamis színben tüntetik fel. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy az alperes a sérelmezett válaszlevelében nem sértette meg a felperes jóhírnévhez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát. A felperesre sértő, bántó, lealázó kijelentést nem tett, objektív valótlan tény nem állított, amikor a gyámhivatal megkeresésére arról tájékoztatta a megkereső hatóságot, hogy a Bvtv., illetve az IM rendelet rendelkezik a fogvatartottak intézeten kívüli, illetve intézeten belüli látogató fogadásának lehetőségéről. Az alperes a gyermekekkel való intézeten kívüli kapcsolattartás IM rendelet 105. §-ában szabályozott lehetőségének elhallgatásával sem sértette a felperes személyiségi jogát, mert a hivatal a Bvtv. és az IM rendelet megjelölése alapján tájékoztatást kapott a vonatkozó jogszabályokról, amelyek mindenki számára kötelezőek és azok ismeretének hiányára senki sem hivatkozhat. Az intézeten kívüli látogatófogadás elutasítására vonatkozó közlés a felperest a valóság meghamisítására alkalmas módon hamis színben nem tüntette fel. Kiemelte, hogy a gyermekekkel való kapcsolattartás megváltoztatása iránti kérelmet elutasító 2017. március 14-i határozat szerint a hivatal abban az esetben sem szabályozhatta volna a felperesnek a gyermekeivel történő személyes kapcsolattartását, ha a felperes az alperestől engedélyt kapott volna az intézeten kívüli látogató fogadására, mivel a határozat indokolása értelmében a jogszabály a személyes kapcsolattartást ilyen esetben nem teszi lehetővé.

A pervesztes felperest a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes jogtanácsosi munkadíjban álló perköltségének megfizetésére, míg a le nem rótt kereseti illeték és a felperest képviselő pártfogó ügyvéd munkadíjának viseléséről a felperes személyes költségmentességére tekintettel rendelkezett.

A felperes az ítélet elleni fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetnek való helyt adást. Fellebbezése indokaként előadta, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen, illetve okszerűtlen mérlegeléssel állapította meg a tényállást és abból helytelen következtetésre jutott. A keresete alapjául előadott indokokat megismételve fenntartotta azt az álláspontját, hogy az alperes megsértette a jóhírnevét és a méltóságát. Az intézeten kívüli látogató fogadását elutasító kérelmről nem teljeskörűen adott tájékoztatást a gyámhivatalnak, ezzel olyan való tényt állított, amely a felperes jogi lehetőségeit hamis színben tüntette fel, mert az - egyebekben a gyámhivatal konkrét kérdésének hiányában - adott tájékoztatás nem tér ki arra a lényegi elemre, hogy az elutasított kérelem nem a gyermekeivel kapcsolatos kérelem volt. Az elsőfokú bíróság okszerűtlenül jutott arra a következtetésre, hogy az alperes előbbi magatartása a gyámhivatal döntésére nem volt kihatással. Megítélése szerint az alperes akkor járt volna el jogszerűen, ha közli a gyámhivatallal, mely jogszabályok biztosítanak lehetőséget a bv. intézeten kívüli látogató fogadására és ennek milyen konkrét követelményei vannak a felperes vonatkozásában. Az alperes tájékoztatásában ennek nem tett eleget, és az IM rendelet 105. §-ának elhallgatásával is megvalósította a személyhez fűződő jogai megsértését. Az elsőfokú bíróság a kapcsolattartás megváltoztatása iránti kérelmét elutasító határozat indokolásából okszerűtlenül következtetett a kereset alaptalanságára. A határozat elsőfokú bíróság által idézett megállapítása téves, az IM rendelet 105. §-a ismeretének éppen azért van relevanciája, mert a jogszabály lehetővé teszi a személyes kapcsolattartást. Érvelése szerint nyilvánvaló az is, hogy e jogszabályhely megjelölése esetén a gyámhivatal nem jutott volna arra a megállapításra, hogy a személyes kapcsolattartásra adott esetben nincs lehetőség, sőt ebben az esetben mérlegelési kötelezettsége lett volna.

A fellebbezés indokainak kiegészítését tartalmazó beadványában kiemelte, hogy az Európai Börtönszabályok 21.1. pontja szerint a fogvatartottak számára engedélyezni kell, hogy a lehető legnagyobb gyakorisággal érintkezhessenek családtagjaikkal, amihez a 24.5. pont szerint a bv. intézetnek megfelelő szociális segítséget kell nyújtani. Hivatkozott a Bvtv. 83. § (1)-(8) bekezdésére, az Európa Tanács Miniszteri Bizottság R(97)3. számú ajánlására és kiemelte, hogy kérelmét azért terjesztette elő, hogy gyermekeit személyesen is láthassa. Az alperes azonban tudta, hogy a gyámhivatal a körülmények miatt a büntetés-végrehajtási intézetben való láthatást nem fogja engedélyezni, így az említett tájékoztatással sértette méltóságát, mert megfosztotta attól a lehetőségtől, hogy a gyermekeivel méltó körülmények között találkozhasson.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és a felperes másodfokú perköltségben marasztalására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a megállapításra, hogy a sérelmezett válasziratában valótlan tényt nem állított, a felperesre sértő, lealázó kijelentést nem tett. A megkeresésben foglaltakra minden jogszabályt közölt, amelyek bővebb megismerése a gyámhivatal számára adott lehetőség volt. A fellebbezés kapcsán kiemelte: attól, hogy a válaszirata a megkeresésben nem szereplő információt is tartalmazott, a tájékoztatás tartalma valós, mert a felperes valóban adott be egy kérelmet, melyet az alperes parancsnoka elutasított. A felperes teljes mértékben figyelmen kívül hagyja, hogy a gyermekeivel való kapcsolattartás megszakadása az alperesen kívüli okokra vezethető vissza, a büntetés-végrehajtási intézetnek nem feladata a kapcsolattartás rendezése. A fellebbezési érveléssel ellentétben az intézeten kívüli látogató fogadásának konkrét követelményeit a jogszabály nem határozza meg, így

nincs jogszabályi előírás arra nézve, hogy milyen esetben köteles a büntetés-végrehajtási intézet a fogvatartottat látogatás végett kiengedni. Ez minden esetben a parancsnok egyedi körülmények mérlegelésén alapuló döntése. Kiemelte továbbá, hogy a gyámhivatal határozatának indokolása szerint abban az esetben sem szabályozhatná a felperes gyermekeivel történő személyes kapcsolattartását, ha az alperestől engedélyt kapott volna az intézeten kívüli látogató fogadására.

A Fővárosi Ítélet tábla teljes terjedelmében bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, mert annak nem volt fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése [Pp. 228. § (4) bekezdés].

Az ítélet tábla a felperes fellebbezését alaptalannak találta. Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azt azonban az ítélet tábla a következőkkel tartja szükségesnek kiegészíteni. A felperes 2017. január 26-án terjesztett elő panaszt a bv. intézeten kívüli kapcsolattartási kérelmét elutasító parancsnoki döntés ellen, azzal az indokolással, hogy barátja - akivel találkozott volna - a találkozóra a gyermekeit is magával hozta volna, így őket lehetősége lett volna személyesen látni. Előadása szerint a 2016. évben hozott gyámhivatali határozat a gyermekek személyes láthatását a bv. intézet falai között megtiltotta, ezért ahhoz, hogy láthassa a gyermekeit, ki kellene engedni őt a büntetés-végrehajtási intézetből. Kiegészíti továbbá az ítélet tábla a tényállást azzal is, hogy a felperes kapcsolattartás megváltoztatása iránti kérelmét elutasító 2017. március 14-i határozat releváns jogi indoka az volt, hogy az anya a saját döntése alapján meglátogathatja a gyermekeivel együtt a felperest, de erre a gyámhivatal nem kötelezheti, valamint ha a felperes gyakorolja a meglévő kapcsolattartási jogait (telefon, levélváltás) - amivel egyebekben nem él -, úgy elősegítheti az esetleges későbbi személyes kapcsolattartás megvalósulását, elérheti, hogy gyermekei is meg kívánják látogatni. A kapcsolattartást szabályozó 2016. évi határozattal szemben a felperes által előterjesztett kereset elutasító ítélet nem találta jogszabálysértőnek a felperes és gyermekei közötti nem személyes kapcsolattartási módozatot engedélyező közigazgatási határozatot. Az ítélet releváns indokai szerint a gyerekek kicsi korára tekintettel nem alakult ki a felperes és gyermekei között olyan szoros érzelmi kapcsolat, amely a kapcsolattartás céljára tekintettel más kapcsolattartási módot indokolt volna és éppen a támadott határozat szerinti kapcsolattartási forma lett volna hivatott kialakítani azt a kötődést, ami majd a személyes kapcsolattartást megalapozhatta volna. Az alperes a B. Megyei Kormányhivatal 2017. február 21-i megkeresésére adott válaszában azt is közölte, hogy mely jogszabályhely, nevezetesen a Btv. 178-180. §-ai szabályozzák az intézeten kívüli látogatásra vonatkozó lehetőségeket. A felperes a kapcsolattartás megváltoztatása iránti kérelmét elutasító jogerős határozatot a bíróságon keresettel támadta meg, aminek tárgyában előadása szerint döntés még nem született.

A kiegészített tényállás alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság döntésével és annak releváns jogi indokaival is egyetértett, ezért azok megismétlése nélkül az indokokat csupán a fellebbezésben foglaltakra tekintettel egészíti ki a következőkkel. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes megkeresésre adott válasza nem tartalmaz olyan tényállítást, illetve nyilatkozatot, ami alkalmas lehetne a felperes jóhírnevének és méltóságának megsértésére. Nem vonható le a válaszból olyan következtetés, amely a felperes elleni támadás lehetne az alperes részéről, a személyiségi jogsértés alapja viszont minden esetben csak személy elleni támadás lehet, enélkül nincs személyiségi jogi jogsértés. A személy elleni támadás megállapításához adott esetben az lenne szükséges, hogy az alperes a felperes személyiségét adó lényeges tulajdonságok miatt, a felperes személyére tekintettel tesz valótlan tartalmú tényállítást vagy hallgat el tényeket arról tudva, hogy ezzel a felperest hátrányos helyzetbe hozza a gyámhivatal előtt folyamatban lévő eljárásban. Az, hogy az alperes a jogi lehetőségekről megfelelő vagy meg nem felelő tájékoztatást adott a megkereső hatóság részére, eleve alkalmatlan személyiségi jogi jogsértés megállapítására, hiszen a jogi lehetőségekre vonatkozó tájékoztatás - akár helyes, akár helytelen - nem lehet a felperes

személye elleni direkt támadás. Ráadásul nem is lehet megállapítani, hogy az alperes tájékoztatása helytelen lett volna, mert a feltett kérdést szabályozó releváns jogszabályhelyek megjelölése megtörtént, az intézeten kívüli kapcsolattartást illetően a Bvtv. 178-180. §-ainak megjelölése útján, a jogszabályi szöveg kiidézése és további jogszabályhelyek megjelölése szükségtelen.

Az ítéletábra szerint legfeljebb és csak elvileg a megkeresésre adott válasznak az a része minősülhetne személyiségi jogi jogsértésnek, ami az intézeten kívüli látogató fogadása tárgyában a parancsnokhoz intézett felperesi kérelem tartalmáról és annak elbírálásának eredményéről tájékoztatja a megkereső hatóságot. A felperes ugyanis az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésében is sérelmezte, hogy a valós tényeket hamis színben feltüntetve tájékoztatta a hatóságot az alperes arról, hogy a gyermekek intézeten kívüli láthatásával kapcsolatos kérelmét utasította volna el korábban a parancsnok. A megkeresésre adott válaszból azonban a felperes által állított tartalmú tájékoztatásra következtetni nem lehet. A válasz mindössze arra utal - ami egyébként a megkeresés része is volt -, hogy a felperesnek nincs olyan alanyi joga, hogy az intézeten kívül fogadjon látogatót, mert az intézeten kívüli látogató fogadásához a parancsnok engedélyére van szükség és volt olyan eset, amikor a parancsnok ezt az engedélyt nem adta meg. Az alperes tehát csupán arra hívta fel a megkereső hatóság figyelmét, hogy ebben az esetben alanyi jogról nincs szó, mert a felperesnek a gyámhatósághoz intézett kérelméből az a látszat keletkezett egyébként, mintha lenne a fogvatartottnak olyan alanyi joga, hogy a gyermekeiket intézeten kívül mindenféle engedély nélkül láthassák. Ehhez képest tény: ahhoz, hogy a büntetését töltő felperes a gyermekeivel, vagy bárkivel az intézeten kívül tudjon találkozni, a Bvtv. szerint a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának engedélye szükséges, ezt a találkozási formát esetenként kell engedélyeztetni, a felperesnek tehát nincs alanyi joga arra, hogy a gyermekeivel intézeten kívül találkozhasson, és azt nem is a gyámhatóság engedélyezi neki. Tévesen tulajdonít továbbá a felperes a kapcsolattartásról 2016-ban hozott határozatoknak olyan tartalmat, hogy az megtiltotta volna a gyerekekkel való személyes kapcsolattartást minden formában, mert ilyenre nem került sor. A láthatás tárgyában hozott 2016. évi határozat arról szólt, hogy a felperesnek a kapcsolattartás körében milyen alanyi jogosultságai vannak, (telefonbeszélgetés, levélküldés, fénykép fogadás), amiből egyáltalán nem vonható le az a felperes által levezetett következtetés, hogy más kapcsolattartási formát pedig a gyámhatóság tiltana. A gyámhatósági határozatokból is egyértelműen kiderül, hogy tiltásról, vagyis arról, hogy csak intézeten kívül fogadhatók a gyerekek nem volt szó, hiszen maga a határozat utal arra, hogy az anya saját döntése szerint látogathatja a gyerekekkel a felperest a bv. intézetben. Az előbbiekből következően a korábbi kérelemre és annak elutasítására utalás semmilyen olyan tartalmat nem hordozott, mint amit annak a felperes tulajdonít. Ráadásul a parancsnoki döntés elleni, 2017. január 26-i a panaszának tartalmára figyelemmel alaptalanul állította, hogy az alperes téves tartalmú tájékoztatást adott volna, hiszen a panaszában - amely panasz a megkeresésre adott válasz időpontjában már nyilvánvalóan az alperes rendelkezésére állt - a felperes maga adta elő, hogy a barátjával való intézeten kívüli találkozás valódi indoka a gyermekeivel való találkozás lett volna, hiszen a barátja megígérte, hogy őket magával fogja hozni.

Az előbbiekre tekintettel tehát az alperes megkeresésre adott válasza nem foglal magába olyan tartalmat, nyilatkozatot vagy tényállítást, amit a felperes személye elleni támadásként, személyiségi jogi jogsértésként lehetne értékelni. Annak a felperesi érvelésnek pedig nem lehet jelentőséget tulajdonítani, hogy a megkeresésre adott válasz a kapcsolattartás megváltoztatása iránti kérelmét negatív fényben tüntette fel, illetve hogy a gyámhatóság elutasító döntését a megkeresésre adott válasza alapította volna. A gyámhatósági döntés önálló jogorvoslattal támadható, amivel szemben a felperes a saját előadása szerint a jogorvoslatot igénybe is vette, a kapcsolattartás megváltoztatása iránti kérelmét elutasító határozatot keresettel támadta meg a bíróság előtt. E per kimenetele ugyan nem ismert, de az bizonyos, hogy a megkeresésre adott tájékoztatásnak a döntésre való kihatása a

jelen per elbírálása szempontjából irreleváns, mert önálló jogorvoslat eredményeként maga a döntés megváltoztatható, tehát az alperesnek a döntés tartalmát véglegesen befolyásoló hatást nem lehet tulajdonítani.

Az ítéletábra az indokok előbbi kiegészítésével az elsőfokú bíróság ítéletét a a Pp. 253. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredménytelensége miatt a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú perköltsége, a Pp. 67. § (2) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján megállapított jogtanácsosi munkadíj megfizetésére.

A le nem rótt fellebbezési illetéket a felperes személyes költségmentességére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli és ugyancsak az állam viseli a felperest képviselő pártfogó ügyvéd másodfokú eljárásban kifejtett tevékenységgel felmerült munkadíját.

, 2019. január 24.

Dr. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

. Matosek Edina s.k.. Benedek Szabolcs s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: